

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ
Р4г.72/15
23. јун 2015. године
НОВИ САД

Апелациони суд у Новом Саду, по судији Јелици Бојанић Керкез, у поступку **предлагача С. Б. из Р.**, ул. број .., кога заступа пуномоћник В. П., адвокат из Б., ул. број .., **одлучујући о захтеву за заштиту права на суђење у разумном року**, дана 23. јуна 2015. године донео је

РЕШЕЊЕ

УТВРЂУЈЕ СЕ да је предлагачу С. Б. из Р., повређено права на суђење у разумном року, у поступку пред Основним судом у Руми 2П.627/14 (раније ознаке П.163/10 Основног суда у Сремској Митровици Судска јединица у Руми).

Предлагачу С. Б. **се одређује** накнада за повреду права на суђење у разумном року од 30.000,00 динара која ће се исплатити из Буџетских средстава Републике Србије опредељених за рад судова у року од 3 месеца од дана подношења захтева предлагача за исплату.

Захтев предлагача за износ преко 30.000,00 динара до тражених 1.000.000,00 динара **ОДБИЈА СЕ** као неоснован.

Образложење

Странка из парничног поступка С. Б. из Р. поднео је уставну жалбу 6.12.2011. године, у којој наводи да је у поступку покренутом пре више од 15 година након изведених доказа и закључене главне расправе, суд дана 7.11.2011. године донео решење којим је прекинуо парнични поступак, уместо да је мериторно решио предмет спора, да је изјављена жалба на решење о прекиду поступка, за чијим доношењем сматра да нису постојали законски услови, те је онемогућен због неправилног рада суда да оствари једнаку заштиту Уставом гарантованих права, због тога трпи материјалну и нематеријалну штету коју му је незаконитим радом проузроковао суд, као државни орган. Сматра да му је повређено право на правично суђење у разумном року, као и друга уставна права, при чему се позива на право на правично суђење из чл. 32. ст. 1., право на рехабилитацију и накнаду штете чл. 35. ст. 2. и право на једнаку заштиту права и на правно средство чл. 36. ст. 1. Устава Републике Србије. У уставној жалби постављен је захтев да се поништи решење о прекиду поступка, наложи надлежном суду да мериторно реши спор и да се подносиоцу уставне жалбе досуди накнада на име претрпљене материјалне и нематеријалне штете у износу од 1.000.000,00 динара. Подносилац није сагласан да његов идентитет буде доступан јавности.

Уставни суд је овом суду проследио уставну жалбу ради решавања о захтеву за заштиту права на суђење у разумном року, за који захтев је овај суд надлежан у смислу

чл. 8а-8б. Закона о уређењу судова („Служени гласник РС“ број 116/2008...101/2011 и 101/2013).

Ради одлучивања о захтеву за који је надлежан, овај суд је прибавио предмет Основног суда у Руми и увидом у спис 2П.627/14 утврдио следеће:

Тужилац Б. С. из Р. поднео је 02.11.2005. године тужбу Општинском суду у Руми, заведену под број IXП.790/05, против тужених К. Д. из Р., П. Н. из О. и П. М. из Р., са више постављених захтева ради утврђења, управљених на својину непокретности и упис права својине на тужиоца.

Поступање суда од пријема тужбе у новембру 2005. године, достављене на одговор у децембру исте године и даље расправљање било је уредно, судске радње су предузимане благовремено и по одговарајућој динамици (рочишта заказаних 6, од којих је 1 одложено на молбу тужиоца, поднесака тужилаца 7 од којих су 2 истог дана поднета, 1 на самом рочишту, 2 којима се уређује тужбени захтев и 1 с тражењем одлагања рочишта)

У 2007. години актуелизовано је питање смрти једне од странака у поступку. Дописом од 28.03.2007. године суд се обратио пуномоћнику тужених са тражењем да пошто је известио суд да је тужени П. Н. умро, суду о томе достави доказ.

Поднеском од 29.10.2007. године П. М. као ћерка П. Н. изјашњава се о својим сазнањима о предмету спора и признаје тужбени захтев.

Тужилац тек поднеском од 22.02.2008. године означава као тужене иза пок. П. Н. његове ћерке П. М. из С. П. и П. М. из О. (али не достављани извод из матичне књиге умрлих ни оставинско решење иза пок. П. Н.), па суд позива његовог пуномоћника да достави оставинско решење, дописом од 14.03.2008. године.

П. М. се поднеском од 27.03.2008. године изјашњава на наводе тужбе и признаје тужиоцу Б. С. власништво на парцели на којој се налази бивша кућа коју је Б. Ж. продао тужиоцу.

Поднеском од 23.04.2008. године тужилац наводи да је спроведен оставински поступак иза пок. П. Н. под О.1945/06 и о спроведеном доставља извод из земљишне књиге бр..... к.о. О. (укњижене П. М. и П. М.), ургира заказивање расправе, али оставинско решење не доставља.

Поднеском од 4.09.2008. године тужилац опет ургира заказивање расправе и прилаже изјаву П. М. да ступа у парницу на место свог пок. оца П. Н., наводи да је признала тужбени захтев и да је овластила своју мајку П. Н. као пуномоћника за пријем писмена. Приложена је и пуномоћ којом П. М. овлашћује своју мајку П. Н. као пуномоћника за пријем писмена.

У 2007. и 2008. години поступање суда је условљено околношћу да је једно од тужених лица умрло и да је тужилац наследнике означио тек у поднеску од 4.09.2008. године, мада ни тада није доставио оставинско решење.

После поднеска тужиоца од 8.09.2008. године настаје период неоправдане неактивности суда, све до марта 2010. године.

Од устројства нове мреже судова 1.01.2010. године, предмет се води пред Основним судом у Сремској Митровици, Судска јединица Рума под ознаком П.163/10.

Током наведеног периода неактивности суда, у 2009. години поднеском је тужена К. Д. молила заказивање рочишта 6.07.2009. године. **Радње суда у 2009. години изостају.** Суд је тек 8.03.2010. године заказао рочиште за 26.04.2010. године, а тужилац је затим ближе навео адресу за достављање П. Н.

Поднеском од 19.04.2010. године П. М. из О. доставља оставинско решење иза свог оца пок. П. Н. који је преминуо..... године.

Следи поднесак тужених од 26.04.2010. године, који је уручен пуномоћнику тужиоца на рочишту 24.06.2010. године, када расправа није одржана због неисказане доставнице за П. Н. као пуномоћника за пријем писмена.

П. М. поднеском од 22.06.2010. године образлаже схватање да суд сам треба да реши правно питање, без учешћа законских наследника иза пок. П. Н.

На рочишту 24.06.2010. године расправљало се у одсуству тужених П. М. и П. М., наложено је да се њихове адресе доставе како би им се упутио позив за саслушање.

Поднеском од 19.07.2010. године тужилац је повукао тужбу у односу на П. М. и П. М.

Поднеском од 5.10.2010. године поднета је противтужба од стране П. М. **ради предаје некретнине**, којом он тражи да се обавезе тужилац-противтужени Б. С. да му преда у супосед $\frac{1}{2}$ дела некретнине у Р. као помоћно-стамбене зграде саграђене на парц.бр..... изграђено грађевинско земљиште 06 а 26 м2. Приложено је пуномоћје којим П. М. за заступање овлашћује адвоката Ј. П.

Поднеском од 26.10.2010. године тужилац обавештава суд да је отказао пуномоћје адвокатима који су га до тада заступали и да је за заступање овластио В. П., адвоката из Б. (али пуномоћје за њу не прилаже).

Одговор на противтужбу поднет је 25.11.2010. године, потписан од стране адвоката П. В., за коју пуномоћје није приложено.

Поднеском од 29.11.2010. године тужене П. М. и П. М. изјашњавају се да су сагласне са повлачењем тужбе.

На рочишту 6.12.2010. године изведен је доказ саслушањем сведока П. Т..

Поступање суда у 2010. години било је уредно и благовремено, условљено диспозитивним радњама тужиоца и туженог.

У 2011. години активно су предузимане радње у поступку.

Поднеском од 9.02.2011. године тужилац износи чињенице и образлаже правно становиште.

Поднеском од 22.02.2011. године тужени се изјашњавају и допуњује се противтужбени захтев П. М.

На рочишту за главну расправу 24.02.2011. године изведен је доказ саслушањем тужиоца, тужене К. Д. и туженог П. М., наредно заказано за 16.05.2011. године.

Прикључене су исправе из парнице Општинског суда у Руми П.345/94 (одбачај тужбе Б. Ж. против К. Д. и П. Н..).

На рочишту 16.05.2011. године изведени су докази саслушањем сведока.

Поднеском тужених од 29.07.2011. године у даљем се расправља.

Поднеском тужиоца од 08.08.2011. године у даљем се расправља и **прецизира тужбени захтев**, прилаже препис листа непокретности, извод из з.к.њ. ул и урбанистичка документација.

На рочишту 22.08.2011. године предат је поднесак тужених од 22.08.2011. године, изведено доказивање саслушањем сведока и читањем исправа, па објављено да је расправа закључена. **Поднеском од 22.08.2011. године** тужени су се изјаснили на поднесак тужиоца од 08.08.2011. године и према тужиоцу поставили **противтужбени захтев** којим траже утврђење да су К. Д. и П. М. сувласници и да им тужилац-противтужени преда посед означених непокретности.

Решењем од 22.08.2011. године отворена је главна расправа ради извођења нових доказа и заказана за 07.11.2011. године.

Дописом од 13.09.2011. године суд је од катастра затражио копију зк.ул.број к.о. Р., што је и достављено 23.09.2011. године.

На рочишту 07.11.2011. године изведено је доказивање читањем исправа и објављено да је расправа закључена.

Суд је 07.11.2011. године донео решење да се прекида поступак у овој правној ствари и да ће поступак бити настављен по окончању поступка пред Комисијом за излагање на увид података о непокретностима и стварним правима на њима који се води под број 951-7-383/09, а на предлог парничних странака. Решење је достављено пуномоћницима странака 28.11.2011. године односно 30.11.2011. године.

На решење од 07.11.2011. године тужилац је изјавио жалбу 07.12.2011.године а тужени жалбу су изјавили 09.12.2011. године, поднет је и одговор на жалбу 02.02.2012. године, па је спис достављен Вишем суду у Сремској Митровици 21.03.2012. године.

У 2012. години о жалбама је решено од стране Вишег суда у Сремској Митровици, и то прво је решењем тог суда враћен спис Основном суду Сремској Митровици, Судска јединица Рума ради отклањања процесног недостатка у заступању тужиоца, па након што је пуномоћје за адвокат В. П. као пуномоћника тужиоца достављено је уз поднесак 09.04.2012. године, спис је изнова достављен Вишем суду у Сремској Митровици на жалбено решавање 18.04.2012. године.

Решењем Вишег суда у Сремској Митровици 1 Гж.254/12 од **08.08.2012. године одлучено је о жалбама** тако да су жалбе одбијене и решење о прекиду поступка од 07.11.2011. године потврђено.

Другостепено решење достављено је пуномоћницима странака 30.08.2012. године.

Поднеском од 15.03.2013. године тужилац је путем новоагажованог пуномоћника адвоката (с прилогом пуномоћја) **предложио да се прекинути поступак настави** и приложио Закључак Службе за катастар непокретности Р. од 17.07.2009. године којим је тај орган прекинуо поступак из разлога решавања претходног питања пред надлежним Основним судом у Сремској Митровици (о спорним имовинско правним односима).

Спис је прослеђен Уставном суду уз допис од 25.02.2014. године, из Уставног суда је враћен 02.06.2014. године, затим је прослеђен Апелационим суду у Новом Саду уз допис од 07.08.2014. године и враћен 25.08.2014. године.

Дана 25.08.2014. године суд је од пуномоћника тужиоца затражио да достави извод из листа непокретности, што је и учињено 28.08.2014. године, па је дописом суда од 28.08.2014. године затражен извештај од Службе за катастар непокретности Р. који је достављен 10.09.2014. године, с прилогом исправа из тог поступка.

Суд је заказао рочиште за 25.11.2014. године, које није одржано због обуставе рада адвоката.

Рочиште 27.01.2015. године, одржано је расправљало се и **изведени су докази пред новом судијом** која поступа у предмету и на том рочишту је **расправа закључена**. Трошковник тужиоца евидентно није предат до закључења главне расправе, с обзиром на пријемни печат са каснијим датумом предаје суду 29.01.2015. године.

Пресудом Основног суда у Руми ИИ П.627/14 од 27.01.2015. године усвојен је тужени захтев, одбијен противтужбени захтев и одлучено о трошковима поступка (судија М. Љ.). **Пресуда је експедована 07.05.2015. године**, пуномоћнику туженог достављена 08.05.2015. године, доставница за пуномоћника тужиоца није прикључена до поновног достављања предмета овом суду на решавање о захтеву из уставне жалбе.

Меродаван материјално-правни оквир за решавање о захтеву за заштиту права на суђење у разумном року је следећи:

Према чл. 6. ст. 1. Европске конвенције о људским правима свако, током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама, или о кривичној оптужби против њега, има право на правичну и јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним судом, образованим на основу закона.

Према чл. 32. Устава Републике Србије свако има право да независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње, која је била разлог за покретање поступка, као и оптужбама против њега.

Право странке да суд одлучи о његовим захтевима и предлозима у разумном року, прописано је као начело Законом о парничном поступку, са уједно дужношћу суда да настоји да се поступак спроведе без одуговлачења и са што мање трошкова.

Разуман рок је време потребно да се одлучи о неком праву странке које је спорно, да би се отклонила неизвесност и странка имала сазнање о томе да ли јој тражено право припада или не, чиме се постиже и правна сигурност.

Разумна дужина трајања судског поступка је релативна категорија, која се процењује у сваком конкретном случају на основу околности које се тичу сложености чињеничних и правних питања, понашања подносиоца захтева за заштиту права на суђење у разумном року, поступање суда, природе захтева односно значаја предмета спора за подносиоца захтева. Према наведеним критеријумима, Апелациони суд је нашао да у парничном предмету поводом којег се тражи заштита, постоје сложена чињенична и правна питања, предлагач је доприносио дужини трајања поступка, с обзиром да је тражио одлагање рочишта, није благовремено пријавио законске

наследнике иза туженог лица које је умрло 23.09.2006. године, а након што је то учинио 22.02.2008. године након њиховог изјашњења повукао је тужбу против наследника 19.07.2010. године, више пута је уређивао тужбени захтев закључно са поднеском 8.08.2011. године, пуномоћје за новоангажованог адвоката преко којег се изјаснио на противтужбу суду није доставио све до 9.04.2012. године. Имајући у виду да се ради о сложене својинском спору о непокретности, да се расправљало о тужби и противтужби у јединственом поступку, што је сложен спор по бројности захтева стављених у поступку и чињеница о којима се као спорним расправљало и доказивало, закључено је да и те околности имају утицаја на дужину трајања поступка, а и да је значај спора за подносиоца захтева велик. Анализирајући поступање редовног суда у парничном поступку, овај суд закључује да укупно трајање поступка у овој парници, пред првостепеним судом, у коме постоје и периоди потпуне неактивности суда, као што је период целе 2009. године до марта 2010. године, период од тужиоцевог тражења да се поступак настави 15.03.2013. године до радњи суда предузетих у августу 2014. године и прекорачени рок за израду првостепене пресуде, захтев за заштиту права на суђење у разумном року, чини основаним. Чињеница да поступак пред првостепеним судом траје од новембра 2005. године, да је пресуда тог суда од 27.01.2015. године отправљена 7.05.2015. године, сама по себи је довољна за закључак да то није разуман рок. Пошто је поступак пред првостепеним судом окончан доношењем и отправљањем одлуке, услова нема да се налаже његово убрзање.

Због утврђења о повреди права на суђење у разумном року, имајући у виду околности конкретног случаја, овај суд налази да је оправдано да се подносиоцу захтева одреди правична накнада због повреде наведеног права у износу од 30.000,00 динара. Преко наведеног износа новчани захтев подносиоца није основан, јер не постоје околности које би оправдале виши износ накнаде од одређеног у складу са критеријумима којима је суд дужан да се руководи, не погодујући лукративним тежњама.

Судија
Јелица Бојанић Керкез с.р.
Зто:

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против овог решења дозвољена је жалба
Врховном касационом суду у Београду.
Рок за жалбу износи 15 дана рачунајући од пријема
Решења. Жалба се подноси путем овог суда у 2
примерка

Напомена:

Ржг 1275/2015 од 30.07.2015 одбијена као неоснована жалба предлагача и потврђено решење Апелационог суда у Новом Саду Р4 г 72/15 од 23. 06. 2015.